

Pràctica 8. Força centrípeta.

Guillem Fígols, Adrià Vilanova (T1)

Hivern 2019

1.- [2.5 punts] Trobeu els valors experimentals de la força per a dues masses diferents i 6 valors diferents del radi de gir (amb la mateixa ω)

Abans que res s'ha mesurat el període de 10 voltes per tal de determinar el valor de ω :

Mesura	$(T \pm 0.001) \text{ s}$
1	1.291
2	1.297
3	1.294
4	1.307
5	1.296
6	1.296
7	1.297
8	1.301
9	1.297
10	1.301
$\langle T \rangle \text{ (s)}$	1.297
$\sigma_t \text{ (s)}$	0.0044

Taula 1: Mesures dels períodes amb el valor mitjà i la desviació estàndard.

Calculem la incertesa del període:

$$\delta T = \sqrt{\delta T_{\text{disp}}^2 + \delta T_{\text{exp}}^2} = \sqrt{\left(\frac{\sigma}{\sqrt{n}}\right)^2 + \left(\sum_{i=1}^n \frac{\delta T_i}{n}\right)^2} = \sqrt{\frac{\sigma_t^2}{n} + \delta T_i^2} = 0.0017 \text{ s} \approx 0.002 \text{ s} \quad (1)$$

Utilitzant la relació entre el període i la freqüència angular obtenim:

$$\omega = \frac{2\pi}{\langle T \rangle} = 4.844 \text{ rad} \cdot \text{s}^{-1} \quad (2)$$

$$\delta\omega = \left| \frac{\partial\omega}{\partial T} \right| \delta T = \frac{2\pi}{T^2} \delta T = 0.0037 \text{ rad} \cdot \text{s}^{-1} \approx 0.004 \text{ rad} \cdot \text{s}^{-1} \quad (3)$$

Per la primera massa i la freqüència de gir ω :

$$\begin{cases} m_1 = (250.00 \pm 0.01) \text{ g} \\ \omega = (4.844 \pm 0.004) \text{ rad} \cdot \text{s}^{-1} \end{cases} \quad (4)$$

$(F \pm 0.05) \text{ (N)}$	$(r \pm 0.2) \text{ (cm)}$
1.95	24.6
1.85	23.1
1.55	18.8
1.20	14.5
1.70	20.9
1.25	16.4

Taula 2: Mesures de la força en funció del radi per la massa m_1 .

Per a la segona massa tenim que:

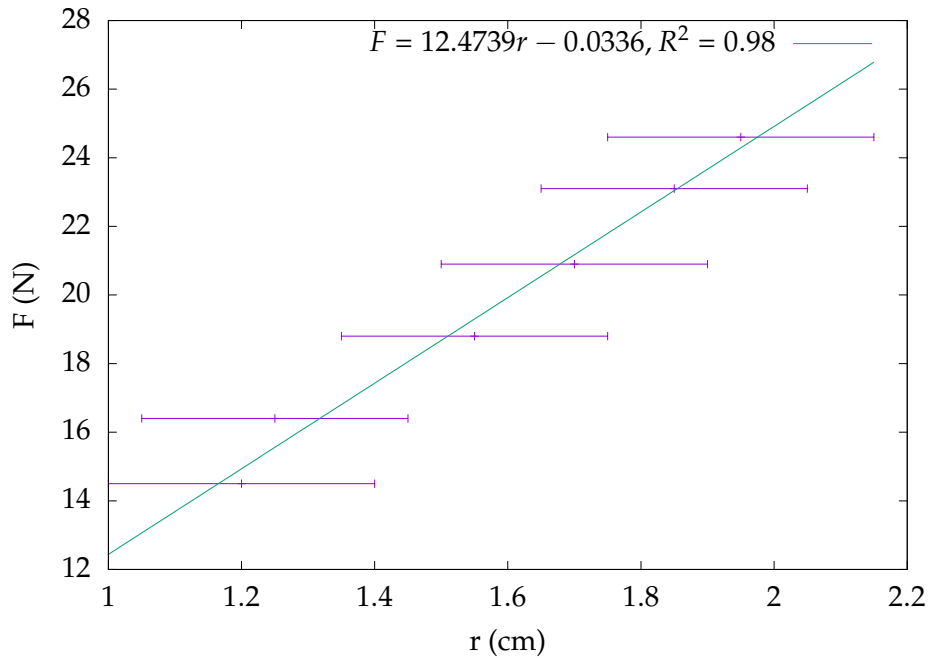
$$\begin{cases} m_2 = (200.00 \pm 0.01) \text{ g} \\ \omega = (4.844 \pm 0.004) \text{ rad} \cdot \text{s}^{-1} \end{cases} \quad (5)$$

$(F \pm 0.05) \text{ (N)}$	$(r \pm 0.2) \text{ (cm)}$
1.00	15.3
1.10	17.0
1.25	20.2
1.30	21.4
1.45	21.8
1.15	18.0

Taula 3: Mesures de la força en funció del radi per la massa m_2 .

2.- [3.5 punts] Feu una gràfica amb els valors experimentals i dibuixeu les rectes de regressió de F respecte de r . Digueu quins són els errors en la mesura de F i si estan o no correlacionats. Poseu-los en els punts de la gràfica.

Amb les dades obtingudes a l'apartat anterior hem fet el següent gràfic per la massa m_1 :

Figura 1: Força en funció del radi per la massa m_1

Per calcular les incerteses dels paràmetres de la recta de regressió hem utilitzat les següents fórmules:

$$\delta a = \delta y_{reg} \sqrt{\frac{N}{N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i\right)^2}} \quad (6)$$

$$\delta b = \delta y_{reg} \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N x_i^2}{N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i\right)^2}} \quad (7)$$

$$\delta y_{reg} = \sigma_y \sqrt{\frac{N-1}{N-2}} \sqrt{1-R^2} \quad (8)$$

A més a més, hem considerat que els errors de la força i del radi es troben correlacionats, ja que la mesura del radi depèn de la de la força. A part de la incertesa en la resolució, la força pot tenir a més a més fonts d'error com per exemple la deguda a una rotació inestable del dispositiu que pot haver provocar una oscil·lació del dinamòmetre.

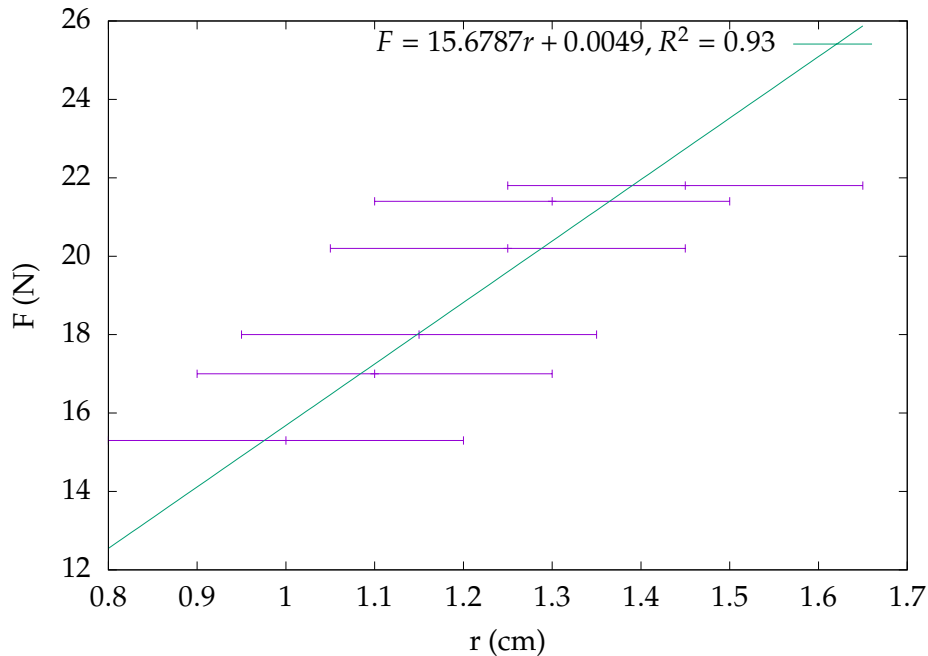
Hem obtingut:

$$\begin{cases} A_1 = (12.5 \pm 0.8) \text{ N} \cdot \text{cm}^{-1} \\ b_1 = (-0.034 \pm 1.336) \text{ N} \end{cases} \quad (9)$$

Per tant la recta que s'ajusta més als punts és:

$$F(r) = (12.5 \pm 0.8) \text{ N} \cdot \text{cm}^{-1} \cdot r + (-0.034 \pm 1.34) \text{ N} \quad (10)$$

Amb els resultats obtinguts per a la massa m_2 :

Figura 2: Força en funció del radi per la massa m_2

Per calcular les incerteses hem utilitzat les fórmules (6), (7) i (8) i hem obtingut:

i hem obtingut:

$$\begin{cases} A_2 = (16 \pm 2) \text{ N} \cdot \text{cm}^{-1} \\ b_2 = (0.0049 \pm 2.686) \text{ N} \end{cases} \quad (11)$$

Per tant la recta que s'ajusta més als punts és:

$$F(r) = (16 \pm 2) (\text{N} \cdot \text{cm}^{-1}) \cdot r + (0.0049 \pm 2.686) (\text{N}) \quad (12)$$

3.- [2.5 punts] Trobeu els pendents de les rectes de regressió A_1 i A_2 , amb les seves incerteses i verifiqueu la relació teòrica: $A_1/A_2 = m_1/m_2$

Ara, a les masses dipositades al carret m_1 i m_2 hi sumem la massa del carret: $m_c = (52.25 \pm 0.01) \text{ (g)}$. Com que no tenim informació sobre com es va efectuar la mesura considerarem que la seva incertesa podria estar correlacionada amb les de les altres masses (ja que podria haver-se fet amb el mateix aparell):

$$\delta m'_i = \delta m_i + \delta m_c \quad (13)$$

Per tant ara tenim:

- $m'_1 = (302.52 \pm 0.02) \text{ g}$
- $m'_2 = (252.52 \pm 0.02) \text{ g}$

De manera que el quocient de les noves masses és:

$$\frac{m'_1}{m'_2} = \frac{302.52}{252.52} = 1.198 \quad (14)$$

La seva incertesa serà:

$$\delta \left(\frac{m'_1}{m'_2} \right) = \left| \frac{\partial \left(\frac{m'_1}{m'_2} \right)}{\delta m'_1} \right| \delta m'_1 + \left| \frac{\partial \left(\frac{m'_1}{m'_2} \right)}{\delta m'_2} \right| \delta m'_2 = \frac{1}{m'_2} \delta m'_1 + \frac{m'_1}{m'^2_2} \delta m'_2 = 0.00017 \quad (15)$$

Per altra banda:

$$\frac{A_1}{A_2} = \frac{12.5 \text{ N} \cdot \text{cm}^{-1}}{16 \text{ N} \cdot \text{cm}^{-1}} = 0.78 \quad (16)$$

La incertesa serà:

$$\delta \left(\frac{A_1}{A_2} \right) = \sqrt{\left(\left| \frac{\partial \left(\frac{A_1}{A_2} \right)}{\delta A_1} \right| \delta A_1 \right)^2 + \left(\left| \frac{\partial \left(\frac{A_1}{A_2} \right)}{\delta A_2} \right| \delta A_2 \right)^2} = \sqrt{\left(\frac{1}{A_2} \delta A_1 \right)^2 + \left(\frac{A_1}{A_2^2} \delta A_2 \right)^2} \approx 0.1 \quad (17)$$

Aleshores tenim que:

- $\frac{m'_1}{m'_2} = 1.19800 \pm 0.00017$
- $\frac{A_1}{A_2} = 0.8 \pm 0.1$

Comparem els dos valors per mitjà de la prova de la discrepància:

$$d = \left| \frac{m'_1}{m'_2} - \frac{A_1}{A_2} \right| = 1.198 - 0.8 = 0.398 > 2\sqrt{\left(\delta \frac{A_1}{A_2} \right)^2 + \left(\delta \frac{m'_1}{m'_2} \right)^2} = 2\sqrt{(0.1)^2 + (0.00017)^2} = 0.2 \quad (18)$$

Per tant veiem que la discrepància és significativa i per tant els valors no són compatibles, cosa que ens porta a pensar que potser hem infravalorat alguna incertesa, bé de les masses o bé dels pendents de les rectes de regressió.

4.- Compareu l'error de la lectura del dinamòmetre amb el valor de la y_{reg} calculat de les rectes de regressió. Pot dubtar-se de la dependència lineal de F en r en aquest experiment?

Per tal de fer aquest anàlisi, realitzem el test de χ^2 . A partir de (8), per a les dues masses obtenim:

- $y_{reg1} = 0.00069 \text{ N}$
- $y_{reg2} = 0.001 \text{ N}$

Podem observar doncs que en els dos casos es compleix que els valors són inferiors a la resolució del dinamòmetre (0.05 N). Això, sumat al fet que pels dos ajusts obtenim coeficients R^2 elevats, ens fa concloure que F i r segueixen efectivament una relació lineal.